

13. august 2024

Skal Frederikssund Kommune reduceres til et hul i jorden?

Af borgmester Tina Tving Stauning, Frederikssund Kommune.

Jeg anerkender behovet for råstoffer og dermed en råstofplan. Der er gang i nybyggeriet mange steder – også i Frederikssund Kommune, og derfor er der naturligvis brug for byggematerialer – sand, grus og sten, inden byggebranchen går endnu mere bæredygtigt og genanvender flere materialer.

Men at Regionen på baggrund af lovgivningen, udpeger langt mere end halvdelen af hele hovedstadsregionens råstofområder i én ud af 29 kommuner, det er helt enkelt skudt ved siden af. Frederikssund Kommune har allerede i dag grusgrave og bidrager på den måde til at fremskaffe byggematerialer. Vi er også åbne overfor en dialog om, hvorvidt der kan findes flere steder at grave i Frederikssund Kommune, end der er i dag. Men vi vil og kan ikke bære en så uforholdsmæssig stor byrde for resten af regionen, som der er lagt op til i det oplæg, der nu er i høring. Det fremlagte forslag er ganske enkelt en ommer, og samtidig må lovgivningen også siges at trænge til en revision. Som lovgivningen er skruet sammen i dag, skal hver region tage vare på sit eget råstofforbrug, og det rammer mere end skævt. Det må være en fælles opgave på tværs af landet.

Region Hovedstadens forslag til Råstofplan 2025 klarlægger, hvor i regionen man kan opgrave sand, grus og sten, og regionen har udarbejdet et udkast til afgrænsning af miljørapporten, hvoraf det fremgår, hvilke områder regionen påtænker at udpege til grusgrave i Råstofplan 2025. Disse udpegninger er nu sendt i høring hos de 29 kommuner i Region Hovedstaden.

Som borgmester i Frederikssund Kommune er det et helt uantageligt forslag, der lægges frem. Af forslaget fremgår det nemlig, at regionen ønsker at udpege omkring 55% af alle områder til grusgravning i én kommune – nemlig Frederikssund. I faktiske størrelser betyder det, at regionen vil udpege omkring 600 hektar som råstofområder i Frederikssund Kommune ud af i alt 1100

hektar i hele hovedstadsområdet. Til sammenligning dækker Slangerup by godt 300 hektar. De resterende 45% af råstofområderne (ca. 500 hektar) er så fordelt på de øvrige 28 kommuner i regionen.

Alene denne byrdefordeling mellem kommunerne er indlysende skæv, og man fristes til at spørge, om regionen ønsker at reducere Frederikssund Kommune til et hul i jorden?

Frederikssund Kommune er en smuk by- og landkommune med store herlighedsværdier. Vi har lange kyststrækninger omkring Hornsherred og langs Frederikssund. Smukke fjorde og fine landsbyer med hver deres særpræg samt en række større byer med købstaden Frederikssund som hovedbyen. I Byrådet ønsker vi at udvikle hele kommunen både med nye boliger, mere skov og natur og bedre infrastruktur. Derfor er det nedslående at se, at Region Hovedstaden foreslår at grave efter råstoffer overalt i vores kommune. Både tæt op af nuværende boligområder. Helt op til eller over kommende bolig- og erhvervsområder. Ved bevaringsværdig natur. Ja alle steder.

Hvis planen gennemføres, som den er fremlagt, vil det ødelægge flere smukke og bevaringsværdige kulturlandskaber og helt ændre billedet af Frederikssund Kommune fra at være en landskabsmæssig attraktiv kommune til at være en gravekommune. Mange af udpegningerne ligger nemlig i meget synlige landskaber lige ud til større veje. Det er f.eks. tilfældet ved Krogstrup, Lyngerup, Onsved, Grønlien og Lille Rørbæk.

Dermed vil de mange nye udpegninger ikke kun få betydning for de nærmeste naboer, men også for helhedsindtrykket af landskabet for alle, som kommer igennem kommunen. Både borgere, grundejere og turismen vil blive ramt.

En udvinding af råstof i det omfang i Frederikssund Kommune vil endvidere lægge væsentlige begrænsninger på vores mulighed for som Byråd at udvikle kommunen. Udpegning af disse råstofområder vil reelt betyde et stop for boligudvikling og ny infrastruktur i de berørte områder, da de i nogle tilfælde ligger tæt på byudviklingsområder, som ikke er attraktive at udvikle med en grusgrav som nabo.

De foreslåede udpegninger kan også være problematiske i forhold til mulighederne for at sikre den langsigtede vandforsyning til hovedstadsområdet. Novafos, som leverer drikkevand til en del af hovedstadsområdet, har planer om at øge vandindvindingen i Hornsherred i de kommende år. Den meget omfattende udpegning af mulige råstofområder netop i Hornsherred med graveområder i Gerlev Vest, Gerlev Nord, Landerslev, Lyngerup, Lyngerup Udvidelse, Krogstrup, Onsved og Onsved Øst øger grundvandets sårbarhed og skaber en risiko for, at de investeringer, der skal gøres i den fremtidige vandforsyning i Hornsherred, kan være forgæves.

Og så har jeg end ikke omtalt de mange lastbiler fra og til en grusgrav. Støvet, som er uundgåeligt. De små veje. Og de store ar, som råstofudvinding skaber i naturen. Vi i Frederikssund Kommune ønsker ikke at ende som et hul i jorden. Vi ønsker os en ny lovgivning og langt mere nænsomme udpegninger. Gerne snarest muligt.

Lad os indlede en seriøs politisk dialog hurtigst muligt.